

u okresního soudu v historických zemích, soud ji neodmítl a žalovaná strana se proti tomu nebránila, musí to zůstatí při tom (§ 43 j. n., § 441 c. ř. s., § 104 j. n., § 240 (2) c. ř. s.).

Čís. 6037.

Do seznamu advokátů může býti zapsán, kdo jako hlasující rada působil po pět let u sborového soudu v Československé republice, lhostejno zda v historických zemích či na Slovensku či částečně tu i tam.

(Rozh. ze dne 18. května 1926, R I 410/26.)

V ý b o r a d v o k á t n í k o m o r y v P r a z e z a m í t l ž á d o s t r a d y z e m s k é h o s o u d u v. v. D r a J i ř í h o B - a o z á p í s d o s e z n a m u a d v o k á t ů, j e ž t o č á s t p ě t i l e t é, k z á p í s u d o s e z n a m u a d v o k á t ů v y ž a d o v a n é s l u ž b y, k o n a l ž a d a t e l u s o u d ů n a S l o v e n s k u. V a l n á h r o m a d a a d v o k á t n í k o m o r y v P r a z e p o t v r d i l a n a p a d e n é u s n e s e n í.

N e j v y š š í s o u d z á p í s p o v o l i l a u l o ž i l v ý b o r u a d v o k á t n í k o m o r y v P r a z e, b y t e n t o z á p í s p r o v e d l, j a k m i l e ž a d a t e l v y k o n á s l i b p ř e d e p s a n ý v § u 7 z á k o n a z e d n e 31. l e d n a 1922, č í s. 40 s b. z. a n.

D ů v o d y:

Napadená rozhodnutí přehlížejí naprosto státoprávní změnu, která nastala převratem a která nemůže zůstatí bez zřetele ani při výkladu §u 6 adv. řádu, o nějž jde, nýbrž kdyby nebylo jiného, musilo by se k důsledkům jejím jako k přirozenosti věci přihlížeti již dle §u 7 obč. zák. a i tak by se došlo k výsledku, že nyní po vzniku Československého státu musí se praxe hlasujícího rady u sborových soudů na Slovensku pro účely §u 6 adv. řádu rovnati praxi hlasujícího rady v zemích historických. Ale jsou tu nyní předpisy mnohem bližší. § 6 adv. řádu žádá pětiletou praxí jako hlasujícího rady sborového soudu »v obvodu platnosti tohoto zákona«, jímž byly dle čl. I. úv. zákona »království a země na říšské radě zastoupené«. To jest jeho původní smysl. Převratem však nastala ta změna, že místo označení říše »rakouská«, jemuž se tento výraz (»království a země na říšské radě zastoupené«) rovná, nebo »uherská« nebo »rakousko-uherská« a jim obdobných (jímž je také právě i výraz »král. a země na říšské radě zastoupené«) dosazuje se všude označení »Československá republika« a místo »rakouský«, »uherský« a »rakousko-uherský« označení »československý«, jak to, ač se to rozumělo samo sebou, již zákon ze dne 23. července 1919, čis. 449 sb. z. a n. nesoucí významný název »o zákonné ochraně Československé republiky« výslovně nařídil. To ovšem platí jen pro ty případy, kde nejde o duplicitu práva, neboť jak území historických zemí, tak území Slovenska a Podkarpatské Rusi zůstává každému jich domácí právo vyhrazeno. Tak ovšem nelze v čl. I. úv. zák. k adv. řádu dosaditi místo »království a země na říšské radě zastoupené« pojem a výraz »Československá republika«, protože by tím platnost advokátního řádu zdejšího byla rozší-

řena i na Slovensko, což nelze, protože tam zůstává v platnosti advokátní řád slovenský níže citovaný a nastal by zmatek. Kde však nejde o tuto dvojí oblast různého práva, tvoří celé území republiky jediný nedílný celek a to právě platí i o §u 6 adv. řádu. Má tedy § 6 adv. řádu nyní znění a smysl, že do seznamu advokátů může být zapsán, kdo jako hlasující rada po pět let působil u sborového soudu v Československé republice, ať tedy v historických zemích nebo na Slovensku, protože to vše je území Československé republiky. Že jen tento výklad je správným, dokazuje obdoba jiných ustanovení, neboť výklad hájený napadenými usneseními vedl by v samém advokátním řádě k důsledkům nemožným, jež zákonodárství již opětovně desavouovalo. Tak stanoví § 8 adv. řádu, že zástupčí právo advokáta vztahuje se na celé území »království a zemí na říšské radě zastoupených«, což by dle právního stanoviska napadených usnesení znamenalo po převratu pouze území historických zemí Čech, Moravy a Slezska. Ale zajisté advokáti historických zemí měli právo zastupovati i na Slovensku a naopak advokáti slovenští i v historických zemích již dle zákona shora citovaného ze dne 23. července 1919, čís. 449 sb. z. a n. Mimo to však uznal to výslovně zákon ze dne 3. února 1920, čís. 83 sb. z. a n. o dočasné úpravě advokacie, jenž vyslovil úplnou paritu a recipocitu mezi obojím právem a obojím územím, jak pokud jde o advokáty již usedlé a jich přesídlení z oblastí jednoho práva do oblastí druhého, tak co se týče advokátní zkoušky (§ 1) jakož i co se týče kandidátů advokacie (2). Tedy i zde místo »království a země na říšské radě zastoupené« nastoupil pojem »Československá republika« a to platí i o §u 1 a 38 adv. řádu slov. (zák. čl. XXXIV. z roku 1874). Po třetí to uznal i zákon ze dne 31. ledna 1922, čís. 40 sb. z. a n. v §u 1 řka, že vykonávati advokacii na území republiky Československé jest oprávněn, kdo je zapsán do seznamu advokátů některé advokátní komory této republiky. Zase úplná rovnost a vzájemnost: advokát historických zemí může vykonávati praxi na Slovensku, aniž by potřeboval výkazu, že si osvojil právo slovenské. Ale takovým dávno usedlým advokátem může být také bývalý hlasující rada, jenž celou dobu tohoto svého radovství ztrávil jen v historických zemích a přece může zastupovati i na Slovensku a naopak. Jak tedy možno částečnou slovenskou praxi míti za překážku, když není dle zákona překážkou ani výlučná praxe slovenská? Jaký by to také mělo smysl a účel chtíti žadateli odpírat nárok jen proto, že sloužil z části v agendě práva slovenského: žádný jiný, než ten nežádoucí, že by se tím slovenskému právu vtiskovala pečeť méněcennosti, což je věcně bezdůvodno a státoprávně přímo nebezpečno. Dlužno dále uvážiti, že když oprávnění advokáta vztahuje se na celé území Čsl. republiky, musí to být spíše prakticky s výhodou, když se kandidát pocvičil také v právu druhé části říše. Jestliže advokáti historických zemí jsou oprávněni zastupovati i na Slovensku, ačkoli výkaz praxe a tudíž znalost práva slovenského se od nich nežádá, jak by bylo, možno odpíratí zápis kandidátu v historických zemích, když má praxi jejich práva aspoň částečně? Konečně nelze nepřipomenouti, že hned od převratu soudcové historických zemí, ačkoli neměli výkazu o své znalosti práva slovenského, jsou upotřebováni u soudů slovenských, kde

musí uživati výlučně tamnějšího práva. Pro zajímavost srovnati dlužno předpis §u 4 (2) zák. ze dne 15. dubna 1920, čís. 269 sb., třeba že dle §u 9 neplatil pro soudce, pro něž vydán zákon z téhož dne čís. 270 sb., jenž neuznal za potřebu přípustnost upotřebení zdejších soudců na Slovensku teprv prohlašovati. Nikdo v tom nikdy neshledával závady, ježto se předpokládá, že zkoušený právník musí býti s to uživati i práva nového, jak se to děje při každé změně zákonodárství. Ale pak se musí rozuměti i zde úplná parita a reciprocita, i nebylo by závady, by i slovenský soudce nepůsobil bez dalšího u soudů historických zemí, v oblasti práva druhého, a tak tomu také je aspoň u nejvyššího soudu, — jinde, jak známo, pro nedostatek slovenských soudců na to nedochází — u něhož nejen soudcové historických zemí zasedají v senátech slovenských, ale i soudcové slovenští v senátech historických zemí, je-li třeba. Ostatně musí i zemský soud a vrchní zemský soud v Praze souditi dle práva slovenského v oboru kompetence dle zákona ze dne 2. listopadu 1918, čís. 4 sb. z. a n. Sumou § 6 adv. řádu nelze, jak napadená usnesení činí, bráti v jeho původním smyslu, nýbrž ve smyslu, jehož mu dodal převrat a jenž byl samým zákonodárcem, jak shora obsahem celé řady zákonů napadenými usneseními ovšem úplně pominutých, dolíčeno, opětovně zcela jasně naznačen. Ježto ostatní podmínky zápisu jsou nejen vykázány, nýbrž vůbec nesporny, bylo tak uznati, jak se stalo.

Čís. 6038.

Zákaz zcizení podle §u 22 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. v novelisovaném znění vztahuje se také na exekuční dražbu.

(Rozh. ze dne 18. května 1926, R I 433/26.)

Návrhu vymáhajícího věřitele, by byla povolena vnučená dražba nemovitostí, ohledně nichž bylo v pozemkové knize poznamenáno obmezení podle odstavce třetího a čtvrtého §u 22 zák. ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., soud první stolice vyhověl, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Stížnost je důvodnou. Jeť při právu vlastnickém poznamenáno obmezení podle odstavce (3) a (4) §u 22 zákona ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n. v doslovu druhé a třetí novely, jež dovoluje nabyvateli pozemku zcizení do 10 let jen se svolení Státního pozemkového úřadu. Z tohoto ustanovení je zřejmým úmysl zákonodárcův, by pozemek zůstal v rodině dlouhodobého pachtýře aspoň po 10 let, aby mohl jej nadále vzdělávati jako vlastní, když po dlouhou dobu vzdělával jej jen jako pachtýř. Jest připustiti, že doslov zákona není sice jasným, ale jest jisto, že onen úmysl zákonodárcův nedošel by uskutečnění, kdyby připuštěna byla vnučená dražba, neboť podle ducha zákona každé zcizení potřebuje svolení Státního pozemkového úřadu, tedy i zcizení, jež děje se proti vůli nabyvatelově řízením exekučním. Svolení Státního pozemkového úřadu v projednávaném případě není vykázáno, pročež vyhověti bylo stížnosti jako důvodné a návrh na vnučenou dražbu nemovitostí učiněný zamítnouti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.